

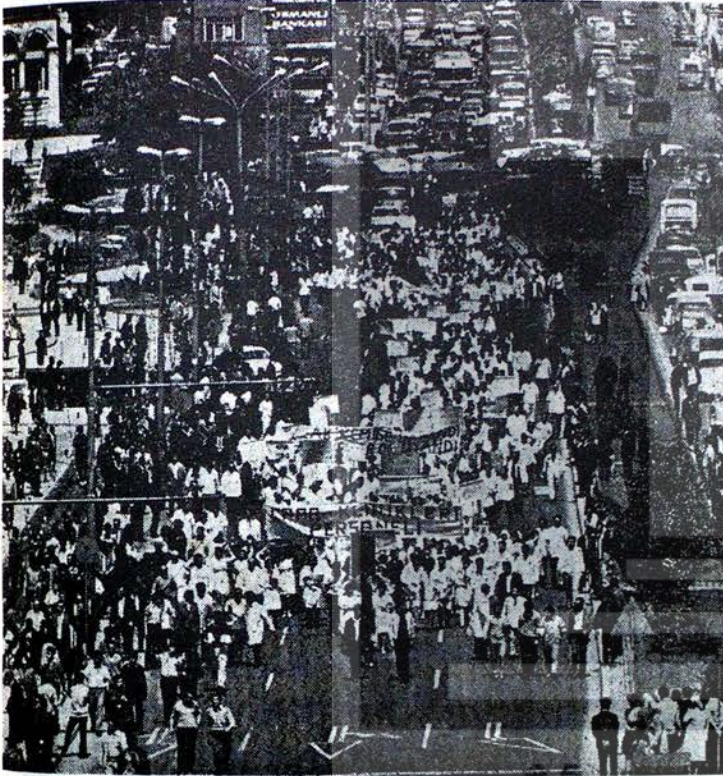
biz hayatını
bağımsızlığını
korumak için
çalışan
emecileriz
m.kemal

Türkiyede Kurtuluş

TÜRK İŞÇİLERİNİN GAZETESİ - sayı 9

Devlet Personelinin Haklı Direnişi

PERSONEL
KANUNU
TASARISINA
KARŞI
YURDUN HER
TARAFINDA
PROTESTO
GÖSTERİLERİ
YAPILMAKTADIR
RESİMDE
SAĞLIK
PERSONELİNİN
BİR YÜRÜYÜŞÜ
GÖRÜLMEKTEDİR

Demirel hükümeti tarafından hazırlanan ve meclise sevk edilen personel kanunu tasarısı birçok memur kuruluşları ve sendikaları tarafından protesto edilmektedir. Memurlar senelerden beri yaptıkları isteklerin yeterince kanuna alınmadığını, bu kanunun bir göz boyamasından başka bir şey olmadığını belirtmekte ve maaşlarına gelecek zamların da günlük ihtiyaç eşyalarına kadar konan yeni vergilerle tekrar geri alınacağını söylemektedirler.

Yalnız yüksek kademedeki memurlara yarayan bu tasarıya ilk tepki assubay eşlerinden geldi. Kocalarının aldıkları aylıklarla geçinemediklerini söyleyen assubay eşleri komutanların baskısına rağmen kanunu protesto etmek için yürüyüşler yaptılar. Daha sonra yargıçlar, teknik personel, sağlık personeli, öğretmenler, PTT personeli, toplum polisi Dev.say.2 de

TÜM
İLERİCI, DEMOKRATİK ve
SOSYALİST GÜÇLERE
DUYURU

Avrupa Güvenliği

İnsanlık içinde yaşadığımız yüzyılın daha ilk yarısında iki dünya harbi yaşadı. Her iki dünya harbi de emperyalistler tarafından Avrupada başlatıldı ve bütün dünyayı sardı. İnsanlığın yüzyıllarca uğraşarak yarattığı her şey yakıldı, yıkıldı, alt-üst oldu, milyonlarca sucsuz insan öldü. Bugün ikinci dünya harbinin silah kes anlaşmasının üzerinden 25 sene geçti. Fakat devletler arasında devamlı

Dev.say.7 de

Pahalılık ve Vergi, Halka Ezgi

Türkiyede pahalılığın durmadan arttığını ve bunun yükünü Türk işçisinin, köylüsünün tüm emekçi halkının çektiğini bilmekteyiz. Her defasında vergiler fakir halkın ihtiyacı olan maddeler üzerine konulmaktadır. Hükümet ise aldığı bu vergileri halkın ihtiyacı olan okul, yol, hastahane inşasında kullanmamakta, zenginlere, başbakanın kardeşlerine ve yakınlarına kredi olarak vermektedir. Türkiyede 35 milyon halk bir avuç zenginın mutlu luğu için çalışır hale getirilmektedir.

AP iktidarı ve Demirel hükümeti en son bütçede meydana gelen 2,4 milyar açığı kapatmak için tekrar halkın günlük

ihtiyaçlarına hemde şimdiye kadar görülmemiş şekilde vergi koymuştur. Yiyecek, giyecek, oturacak, yatacak her şey %20 ile % 60 arasında vergilendirilmiştir. Pasaporta, evlenme cüzdanına büyük harçlar konmuştur. PTT hizmetleri % 10 ile 15 arasında vergiye tabi tutulmuş, dilekçe ve celse harçları mahkemede 20, Danıştayda 60 liraya çıkmıştır. Lokanta ve otel ücretlerinin üzerine ayrıca birde vergi parası gelecektir.

Büyük fiyat artışlarına sebep verecek olan bu kanuna karşı emekçi Türk halkı direnişe geçmiştir. Bu kanun Demirel hükümetinin ve AP iktidarının sonu olacaktır.

İŞÇİ ARKADAŞ ! PATRONLARA KARŞI BİRLEŞELİM !

DİRENİŞ GREV İŞGÂL

Memleketimizdeki işçi ve köylü hareketleri hızla gelişmekte, bunlar yalnız ekonomoik mücadele olmakla kalmayıp politik mücadele hahiyetini kazanmaktadır. Her gün bir grevin, bir fabrika veya toprak işgalinin olduğu memleketimizde bu hareketlere şimdi birde memurların hareketleri ve direnişleri katılmıştır. Antiemperyalist ve sosyalist hareket çığ gibi gelişmektedir. Bu hareketlerin etkili olması ve başarıya ulaşması işçi sınıfının bu savaştaki önemine bağlıdır.

Türk emekçisinin bu gelişmesinden ürken hakim sınıflar ise terör kanunları çıkararak işçi sınıfını yıldıracağını zannetmektedir.

AMBARLI'DA DİRENİŞ

Ambarlı elektrik sentralinin de çalışan 700 işçi yapılan toplu-İş sözleşmesinin uygulanması için pasif direnişe geçmişlerdir. Haklarını alınca ya kadar direneceklerini bildiren işçilerin hareketi personel kanununun protesto için teknik personelin yaptığı boykotla büyük önem kazanmıştır.

Pahalılık

başı say. 1 de direnişe geçtiler. Toplum polisi protesto toplantısına katılmak için Amerikan binaları önündeki nöbetlerini bıraktılar. Mühendisler ve mimarlar iki günlük boykot ve sağlık personeli üç günlük açlık grevi yaptılar. PTT memurları tasarı değişmediği takdirde bütün yurtta muhaberatın duracağını bildirmişlerdir. TÖS personel kanunu değişmesse öğretmenlerin çok şiddetli tepki göstereceklerini açıkladı. İLK'SEN'de "sömürü düzeninin iktidarından emekçilere yarar gelmez. Yarar beklemekte saflık olur" deyip personel kanununu protesto etti. Bu direnişler sonunda Demirel hükümetinin çökeceği muhakkaktır. Yalnız bu direnişlerin daha etkili olabilmesi için bunların tüm işçi, köylü ve emekçi kitlelerinin dayanışması içinde örgütlü bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir ve bu görevde Türk işçi sınıfının üzerine düşmektedir.

ÇİFTÇİLERİN GÖSTERİSİ

Her gün artan hayat pahalılığı ve vergi artışlarına karşı yurdun dört bir tarafından protesto sesleri gelmektedir. Gelişen köylüleri zirai ürünlerin değerinin arttırılması için büyük bir yürüyüş yapmışlar ve Giresunlu fındık üreticileri fındık tavan fiyatının 9lira olması için açık hava toplantıları düzenlemişlerdir. Polatlı köylüleride hububat fiyatlarının düşüklüğünü ve banka kredilerinin azlığını protesto için Ankara'ya kadar bir yürüyüş tertip edeceklerdir.

Toprak mitingi

Yurdumuzda ilk defa Tirenin Kızılcahavlulu köylüleri Toprak ağalığını protesto etmek amacıyla bir toprak mitingi düzenlemişler ve ağalık düzeni kalkıncaya kadar mücadele edeceklerini bildirmişlerdir.

KÖYLÜLER EKİMLERİ BİÇTİLER

Silivriye bağlı Değirmen köyü halkı 3 bin dönümlük Esece çiftliği topraklarını yeniden işgal ederek, bundan önceki işgal sırasında sürerek ettikleri ekinleri biçmişler ve biz ektik biz biçeriz, işgal şimdi sona erdi demişlerdir. Değirmen köyü halkı bundan 8 ay önce bu toprakları işgal etmiş ve jandarma zoruyla topraktan çıkartılmıştı.

Terör Kanunu

AP iktidarı son günlerini yaşarken işçi, köylü ve gençlik hareketlerini boğmak için yeni bir terör kanunu hazırlamaktadır. Bu kanuna göre fabrika, toprak ve üniversite işgal eden işçi, köylü ve öğrenci 3 aydan 1 seneye kadar hapse mahkum edilecektir. Yalnız Ap hükümeti şunu bilsinki, toprak reformu yapılmadan köylü toprağı, halka dönük eğitim yapılmadan öğrenci üniversiteyi, sömürüldüğü müddetce işçi fabrikayı işgal edecektir, bunu hiç bir şey önleyemeyecektir.

Emekçilere karşı hazırlanan bu terör kanunu TIP, devrimci sendikalar ve kuruluşlar tarafından protesto edilmektedir.

Türk işçisi, köylüsü ve gençliği hakkını almak için bütün mücadele şeklini kullanır ve böyle terör kanunlarından yılmaz.

İşçiler

Yıllardan beri kapitalistlerin ezgisi altında çalışan, diğer işçi kardeşleri gibi patron tarafından hor görülen ve istendiği zaman işlerine son verilen; Günterm Kazan Fabrikası işçileri, ücretlerini alamayınca sessiz direnişlerini, İzsal Madeni Eşya Fabrikasındaki grev gibi, bir hafta daha devam ettirdiler.

İŞÇİ ARKADAŞ! YURDUNA SAHİP ÇIKMAK SENİN GÖREVİNDİR!

Demirel istifa etmelidir

Demirel hükümetinin günlerinin sayılı olduğunu köyde, kasabada, tarlada, fabrikada her vandaş bilmekte ve Demirelin Amerikan para babalarıyla birlikte defolup gitmesini istemektedir.

Başbakan Olduğundan beri kardeşlerini milyoner yapmakla meşhur Demirel, yaptığı suistimallerin hesabını Türk halkına vermekten kaçmakta, hakkında meclisin tahkikat yapmasını önlemekte ve açtığı tazminat davalarıyla yaptığı rezaleti ört

bas etmeye çalışmaktadır. Fakat Demirel hadap vermektan kurtulamıyacaktır. Anayasa mahkemesi meclisin Demirel hakkında soruşturma yapabileceğini, bu konuda yakında karar alınacağını bildirmiştir. Hakkında meclis tahkikat komisyonu kurulduktan sonra Demirelin istifa etmesi gerekmektedir. Amerikan reisi-cumhuruda Demirelin istifasının yakın olduğunu bildiğinden Demirelin Amerikaya yapacağı ziyareti erteletmiştir.

Demireli istifaya zorlayan

esas sebep yaptığı suistimal ler değil, memleketimizde her gün biraz daha gelişen işçi, köylü, gençlik ve memur hareketleridir. Bu hareketleri polis jandarma terörü ile bastırmak isteyen Demirele Türk halkı her defasında daha büyük direnme hareketiyle cevap vermiştir. en son Türk memurunun personel kanununa karşı tepkisi ve yeni konan vergilere karşı tüm emekçi halkın direnişi Demirelin günlerini epeyce kısaltmıştır. Bu dirnişler karşısında Demirel "Personel kanununu geri alayım" demiştir. Bu "Türk halkının toplu olarak direndiği takdirde iktidara istemediği kanunları geri aldirtmakla kalma yapı bu iktidarı da devirebileceğini de göstermektedir. Bunu sezen büyük burjuvazi, hakimiyetini bir müddet daha sürdürmek için "milli koalisyon" diye burjuva partilerinden teşekkül eden şimdiki hükümetten farksız bir hükümet kurduğunu denemektedir. Fakat Türk emekçisi bu kukla hükümetlere karşı yılmadan direnecektir.

Anayasa Yürüyüşüne binlerce kişi katıldı

Anayasa ve hukuk dışı tutum ve davranışlarıyla meşrulukunu kaybetmiş bir iktidara direnme hakkını 27 devrimini yapan Türk Milleti: "Bütün fertlerini" dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak..." Yurtta sulh, cihanda sulh ilkesinin, milli mücadele ruhunun, ulus egemenliğinin" tam şuuruna sahip olarak bir düzen kurmak için yapmıştı Anayasasını..

Böyle yazıyordu yeni anayasanın girişinde.. Ve Millet yeni anayasayı, hürriyete, adalete ve fazilete aşık evlatlarının uyanık bekçiliğine emanet ediyordu.. Fakat, neler oldu bu aradan geçen süre içinde ? Tarihin çarkını geriye çevirmeye çabalayan asalaklar egemenliği, işbirlikçi iktidar, emperyalizmden aldığı güçle, anayasaya karşı giriştiği savaşta şimdilik hakim durumda görünüyor. Grevlerde, yürüyüşlerde, işçiler, öğrenciler keklik gibi kurşunlanıyorlar ve iktidar tarafından açıkça beslenen irtica canavarı, Kubilay'ın abideleştiği bölgelerde, saç ve etek bahanesiyle şiddetlendiriyor insan avını. Anayasayı son nefesi ne kadar ayakları altında ezme-

ye yeminli asalak iktidar bütün devrimci eylemleri özünde ezmek için terör kanunları hazırlamak ta.. Anayasayı koruma sorumluluğunu duyup, eyleme geçmek isteyen devrimci ordu güçleri "disiplin" teraneleriyle sindiriliyor ve disiplin sözü, bu kokuşmuş düzenle aynı paralele düşmek anlamına getiriliyor.. Bu ağırlığın altında demokratik güçlerin kıpırdanışlarına ve direniş eylemlerine giriştikleri görülüyor. Bununla ilgili olarak, geçen hafta içinde Ankara ve İstanbul üniversitelerinin demokratik çevreleri "Anayasaya Saygı yürüyüşü" yaptılar. Çeşitli protesto konuşmalarından sonra Demirel istifaya davet edildi. Yürürüşler yürüyüşleri izliyor, bir de tüm emekçi sınıfı yürüyecek sonunda...

seçim

Hakim çevreler hükümet büranı için kendi çıkarlarına uygun formüller bulurken Türk emekçisinin partisi Türkiye işçi partisi çözüm olarak seçimlere gidilmesini önermektedir. TIP'in bu konudaki açıklaması şöyledir: "Bizce iktidar bunalmının bugün için en geçerli çözüm yolu, seçimlerin yenilenmesidir. Gerçekten son seçimlerde iştirak düşük olmuş ve AP bu düşük oyların da % 50 sinden azını almıştır. Ayrıca bugünkü durumyla içindeki büyük bölünmeler dolayısıyla, AP bu seçimleri dahi temsil etmekten çıkmıştır. Seçim kanununda değişiklik yapılarak, verilen oyların en iyi şekilde millet meclisinin terekübüne aksettiren milli bakiye sistemi yeniden kabul edilmeli, işçi ve emekçi kitlelerin daha etkin şekilde parlamentoya katılma yolu açılmalı ve genel seçimlere gidilmelidir. İşçi, köylü ve diğer emekçi kitleleri parlamentonun dışında tutan bir parlamenter sistemin hrrhangi bir derecede etkin işliyebilmesi mümkün değildir."

BUNU İHMAL ETTİĞİN AN ÇOLUKÇOCUGUNA VIRANE BİR TÜRKİYE BIRAKMIŞ OLACAKSIN!

Büyük Şair Nâzım Hikmet

(1902 - 1963)

«Nâzım Hikmet vatan hayinliğine devam ediyor hâlâ
Amerikan emperyalizmine yarı sömürgeyiz, dedi Hikmet.
Nâzım Hikmet vatan hayinliğine devam ediyor hâlâ.
Bir Ankara gazetesinde çıktı bunlar,
üç sütun üstüne,
Kapkara haykran puntolarla,
bir Ankara gazetesinde fotoğrafı yanında

Amiral Vilyamsın'ın
66 santimetre karede gülüyor, ağzı kulluklarında.

Amerikalı
Amerika, bütçemize 120 milyon lira hibe etti.

120 milyon lira
Amerikan emperyalizminin yarı sömürgeyiz, dedi Hikmet.
Nâzım Hikmet vatan hayinliğine devam ediyor, hâlâ.

Evet, vatan hayiniyim, siz vatansersizsiniz, siz yurtseversiniz, ben yurt hayiniyim, ben vatan hayiniyim.

Vatan çiftliklerinizse,
Kafalarınızın ve çek defterlerimizin içindekilerse vatan,
Vatan şose yollarında gebermekse ağıktan,
Vatan soğukta ip gibi titremek ve sırtından kıvrılmaksa yazın,
fabrikalarımızda al kanımızı içmekse vatan,

vatan tırnaklarıysa ağalarımızın,
Vatan mızraklı limhalse, vatan polis copuyssa,

İdeneklerinizse, maaşlarınızsa vatan
Vatan, Amerikan üsleri, Amerikan bombası, Amerikan donanması,
topuyssa,

Vatan kurtulmamaksa korkunç karahhklardan
ben vatan hayiniyim.

Yazın üç sütun üstüne kapkara haykran puntolarla.

Nâzım Hikmet Vatan hayinliğine devam ediyor hâlâ.
28.7.1962

BÜYÜK TÜRK ŞAIRİ NÂZIM HİKMET

Kafamızda güneş
ateş
bir sarık.

Arık toprak
çiplak ayaklarımızda çarık.
İhtiyar katırından
daha ölü bir köylü
yanımızda,
yanımızda değil
yanan kanımızda.

Omuz yamçısız,
bilek kamçısız,
atsız, arabasız
jandarmasız,
ayı ini köyler
balçık kasabalar
kel dağlar aşık,
İşte biz o diyarı böyle dolaştık!
Hasta öküzlerin
yaşlı gözlerinde
dinledik taşlı tarlaların sesini.
Gördük ki, artık vermiyor toprak
altın başaklı nefesini
kara sapanlara!

Rüyada gezer gibi gezmedik,
hayır,
bir çöplükten bir çöplüğe ulaştık.
İşte biz o diyarı böyle dolaştık.
Biz
biliriz
o memleket
neye hasret çeker.

Bu hasret
bir materyalist kafası kadar
çizgilemiştir,
bu hasrette
madde var
madde!

Basık,
suratı asik
evler
köstebek yolu sokakların üstünde
vermiş kafa kafaya.

Cin gözlü,
güvercin sözlü
âbani sarıklılar
dükkânlara bağdaşmış.
Yarık tabanı çarıkçıları
önlerinde.

Yarma
bir jandarma,
tarlada zina eden bir çifti sürür.

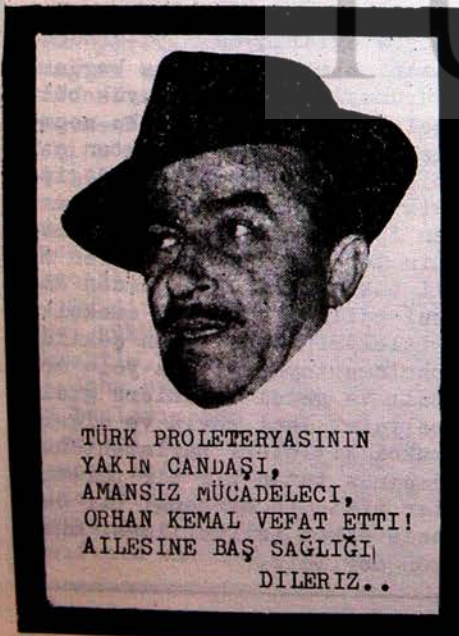
Kahvede
piri mugan dede
sulanırken çırağa
„Lâhavle velâ“ çekip derin derin
bu geçenlerin
suratına tükürür.

İşte bu
ekşimiş uyku kokan çömlek gibi şehrin
Kara sevdası değil öyle romantik,
onun
ruhunun
iki kıvrak kelimelik
hasreti var:
b u h a r
e l e k t r i k !

Kör değilseniz eğer*
göürsünüz ki,
şu toprak yüzü rençper,
Kafkasta arta kalan
kalbur göğüslü oğlu,
Kel başlarında mültezimin tırnakları oyulu,
kızıyla, karısıyla, kağnısıyla
son karış toprağına sarıtmak,
ölse de burda onlarla ölmek,
bu da onlarla gömülmek istiyor.
Dağların tarlaların özlediği,
arzulu bir kadın gibi şehvetle gözlediği
her tırnağında 1.000 manda kuvvetli demirleşen
ve su çalkalar gibi toprağı esen
ruhu buhar
makinalar

Ey, cam karınları
sarı
nargileler gibi horluduyan,
ey, üç atlı yaylının içinden,
sağır,
burunsuz,
kör
köylülere

Piyer Loti ahi çekip geçen,
ağı gemli,
ell
kalemli
efendiler!
Tatlı masal dinlemekten gayri usandık.
Artık
hepimizin kafasına
şu
d a a a a a a n k
desin:
Köylünün toprağı hasreti var,
toprağı hasreti
makinalar

TÜRK PROLETERYASININ
YAKIN CANDAŞI,
AMANSIZ MÜCADELECI,
ORHAN KEMAL VEFAT ETTİ!
AİLESİNE BAŞ SAĞLIĞI,
DİLERİZ..

Milli Kurtuluş Devrimleri

V. AFAN

Sayıları fazla olmayan gelişmiş memleketlerin kapitalistleri, sadece kendi ülkelerinin halklarını sömürmekle yetinmediler, bir çok memleketin halklarında köleleştirdiler. Bunlar kanlı harpler, baskınlar, yalan, şantaj, rüşvet yollarıyla Afrikayı, Latin Amerikayı, Asyanın bir kısmını istila ederek muazzam sömürge imparatorluklarını kurdular. Dün denecek kadar yakın bir zamana dek insanlığın hemen hemen yarısı bu imparatorlukların sömürü ve zulmü altında ıstırap çekti.

Emperyalizmin sömürge sistemi insanlık tarihinin en şerefsiz, en korkunç sayfalarıyla doludur. Emperyalistler, sömürge halklarına yalnız şunları vermiştir: Kölelik zincirleri, gaddarca sömürü, yoksulluk, açlık, hastalık, cehalet, ölüm... Yalnız Afrikadan Kapitalist memleketlere 100 milyondan fazla insan köle olarak götürülmüş ve ağır işlerde harcanmıştır.

Emperyalistler ve ideologları, oldum olasıya, insanseverlikten ve insanlığı uygunlaştırmaya ödevlerinden dem vurur dururlar, geri kalmış halklara uygarlık, çağdaş teknik, kültür-yeni yaşayış v.s. göturdüklerinden bahsederler fakat bu medeniyetlerinin, bu yeni yaşayışlarının ne olduğunu, geri kalmış halklara, özellikle sömürge halkları başta olmak üzere, artık bütün dünya bilmektedir. Geri kalmış halklar, hele sömürge halkları, emperyalizmin sömürücü canavarlığından başka bir şey görmemişlerdir.

Emperyalistler için geri kalmış ülkeler ve sömürge ler, ucuz ham madde ve insan gücü kaynaklarıdır, kendi malları için satış pazarıdır, askeri üsler ve bol bol ucuz askerdir. Emperyalistler, köle ettikleri ülkelerin halklarını, azami kapitalist kârı sağlayabilmek için alabildiğine sömürürler. Esasen sömürgeciliğin en büyük özelliği de budur.

İşte bütün bu sebeplerden dolayı halklar, sömürgecilikle asla bağdaşamamışlar ve emperyalist canavarlarıyla, özgürlük ve milli bağımsızlıkları amansız bir savaş yürüte gelmişlerdir.

Bütün baskı altındaki halklar arasına uyanış tohumları saçan, onları zalimlerine karşı mücadelede sevkeden, dünya devrim

EMPERYALİZMİN SÖMÜRGE SİSTEMİNİN ÇÖKÜŞÜ

ve

BUNUN BÜYÜK ÖNEMİ.

SÖMÜRGE

SİSTEMİNİN IFLASI,

ÇAĞIMIZIN

BELLİBAŞLI

ÖZELLİĞİDİR.

hareketine katan Büyük Oktober Sosyalist Devrimi, milli kurtuluş hareketine büyük bir hız vermiştir. Dünyanın ilk sosyalist memleketi olan Sovyetler Birliği, baskı altındaki halkları, kuruluşunun ilk gününden beri siyasi ve moral bakımlarından desteklemektedir.

Sovyetler Birliğinde sosyalizmin zafere ulaşması, bunun so-

nucunda yüzden fazla halkın sosyal esaretten ve sömürge köleliğinden ebedi olarak kurtulması, Alman faşizminin ve japon emperyalizminin ikinci dünya harbinde ezilmeleri, bu harpten sonra uluslar arası arenada kuvvetler arası oranın sosyalizm lehine değişmesi, dünya sosyalist sisteminin kurulup güçlenmesi, işçi sınıfının devrim hareketinin büyümesi, sosyalist partilerin nüfuslarının her yerde artması, milli kurtuluş hareketinin başarıları için gerekli olan elverişli şartları meydana getirmişlerdir. Emperyalizm, bir çok halkın milli bağımsızlık ve özgürlüklerini ayaklar altında çığnemiş, bu halkları sömürgecilik köleliğine mahkûm etmişti. Sosyalizm ise daha doğar doğmaz baskı altındaki halkların kurtuluş devrimini açtı. Ve milli kurtuluş devrimlerinin önüne geçilmez akınları sömürge sisteminin ortadan kaldırdı, Emperyalizmi taahhütlerinden sarstı. Eski sömürge ve yarı sömürgeler de genç egemen devletler kuruldu

SOSYALİZM SÖZLÜĞÜ

FEODALİTE: Derebeylik düzeni. Asiller sınıfının hakim olduğu düzen. En önemli üretim köylerdeki tarım (ziraat)tır. Köylüler asillerin toprakları üzerinde, onların hesabına çalışmaya mecburdurlar. Asiller, emirlerindeki köylüyü istedikleri gibi cezalandırabilir, öldürebilirler. Feodalitenin son devrinde şehirlerde sanayi doğar ve fabrika sahibi zenginler (burjuvalar) asilleri iktidardan indirir, kendi hakimiyetleri altındaki kapitalizmi kurarlar.

EVİRİM: Toplum düzeninde köklü değişikliklere girilmeden, toplumun bazı özelliklerinin gelişmesi. Örnek: Kapitalist düzenin işçi sayısının gittikçe artması, Proleteryanın (yani işçi sınıfının) gittikçe kuvvetlenmesi bir evrimdir. Evrimler toplum düzeninde köklü değişiklikler yapan DEVRİM'i hazırlarlar. **DEVRİM:** Toplum düzeninin kökten değişmesi; bir toplum düzeninden daha üstün ve ileri bir toplum düzenine geçiş. (örnek: kapitalizmden sosyalizme geçiş) Devrimin ilk adımı muhakkak politik hakimiyetin (iktidarın) gerici bir sınıfın elinden ileri ci bir sınıfın eline geçmesidir. Bundan sonra toplumun "temeli" (yahut "alt yapısı") denilen ik-

tisadi düzenin değiştirilmesine girişilir. Bunu toplumun "üst yapısındaki" mesele hakkında, kültüründe gelişme ve ilerlemeler kaydeder.

ÖRNEKLER:

1-Burjuva devrimi: Feodalitenin evrimi sonunda sanayi ve şehirlerdeki fabrika sahipleri (burjuvalar) güçlenirler. Asillere göre daha ilerici bir sınıf olan burjuvalar iktidarı burjuvaların elinden alır, kapitalizmi kurarlar.

2-Sosyalist devrim: Kapitalizmin evrimi sonucunda kuvvetlenen işçi sınıfı iktidarı alır. Üre-

tim araçlarını (fabrikaları ve toprağı) halka, topluma maleder. Sosyalizmi kurar. Bu devrime, işçiler tarafından yapıldığı için **PROLETERYA DEVRİMİ** de denir.

DEMOKRASI: Halk hakimiyeti demektir. "Bütün vatandaşlar arasında eşitlik" prensibine dayanır. Fakat kapitalist düzende bütün bunlar unutulmuş demokrasinin sanki "burjuvalara sömürme hürriyeti-işçi yede isterse bu sömürüye boyun eğmek, istemezse de aç kalmak" hürriyetiymiş gibi yutturulur. Gerçek demokrasi, yani halk hakimiyeti, ancak burjuva hakimiyetinin kalktığı toplumlarda, yani sosyalizmde gerçekleşebilir.

Bilene Soralım

Rahmetli Hocaya sorarlar:Hoca, hanımınla aran nasıl?Hoca düşü nür taşınır,vallahi bilmiyorum der.Halk sorar,yahu insan nasıl bilmez?Bilmez,bilmez der için içinden çıkar Hoca.Fakat fazla sıkıştırılıncada "bunu ancak bir bilene soralım" der. Gerçekten de Hocanın dediği gi bi bir bilene sorsak, şu bizim halimizi ve güzel Türkiyemizin durumunu,neler söylemez neler: Emperyalizm dediğimiz sistemin avcuna girmiş bir idare,memle- kete hükmeden büyük para baba- ları bir avuç zengin.Yurdumu- zun idaresi,kanunları,herşeyi bunların elinde. Eh bize hiç görev kalmamış deyip elimizi kolumuzu sallayıp oturalım mı? Bir dilim ekmeke parası için memleket memleket dolaşmaktayız Kendi öz vatanımızda iş bulama maktayız.Amerikan emperyalist- leri ve bir avuç burjuva hem bizim gücümüzü hemde memleke- timizin zenginliklerini sömür- mektedir.İşte bu sömürden kur- tulmak ve kendi öz vatanımızda insan gibi yaşamak istiyorsak Amerikam emperyalistlerine ve onların işbirlikçilerine karşı mücadele etmeliyiz.

H. BAYRAMOĞLU

Biz

Aşık H. AYGÜN

İşine yaramayan biz işçiye
çık git diyorlar
Hiç acımadan tereddütsüz
hakkımızı yiyorlar
Biz ağlarken onlar karşımızda
gülüyorlar
Haykıralım,gülmeleri dursun
bizde gülelim yeter
Bize gülenler bizden olsun kötü
daha beter
Ufak bir hatana derler
siktir git ulan
Sanki biz direk olmuşuz,
onlar olmuş dam
Çıktı belimizin kamburu
içimiz dolu gam
Atalım başımızdaki yükü
silkinelim aslan gibi
Bozulacaksa adam bozulsun,
külden yapma oyuncak gibi
Sağlam olur temeli
yeni baştan kurarız
Halis öz anavatan
çamurundan sıvarız
Bizlere Türk toprakına
göz dikenini kovarız
Bizlere cahilsin diyenlere
şu sözleri söyleriz
Cahil değiliz biz,akıl yasta
değil başta deriz biz.

A.T.T.F NİN DUYURUSU

Almanya Türk Öğrenci Federasyonu(ATÖF) nun 11 Hazi- ran 1970 perşembe günü Braunschweig de başlayacak olan Ulusal Gençlik Kongresi ile devamında yapılacak Genel Kurulu için A.T.T.F Başkanlığı Almanyadaki işçi ve öğrenci lere aşağıdaki duyuruyu yapmıştır.

İŞÇİ VE ÖĞRENCİ KARDEŞ

Yurdumuzda devam eden sömürü dü zeninin halkımız üzerindeki bas kısı,artık cekilmeyecek kadar artmış,bir tarafta pahallık,di- ğer tarafta acılık ve işsizlik almış yürümüştür.Milyonlarca in sanımız yarınına olan güvenini kaybedip akşam yatagına yarı ac yarı tok girerken,mevcut düzeni ayaktatutan vurguncu güçler(yer li ve yabancı) baskı altında bu nalmiş bu halkımızın tepkisini önlemek,hızla uçuruma dogru gid- en Türkiye'de biraz daha hır - sızlıklarına devam edebilmek için faşist hareketlere yönel- mişlerdir.

Özel surette yetiştirdikle- ri komando birliklerini,seneler ce unutulmuş ve mahrumiyet böl- gesi olan doğuda harekete geçi- rerek,gece yarısı halkı yatakla rından sürükleyip toplama kamp- larına ve en adice baskılarda bulunmaya başlamışlardır.Artık ülkemizde hiç bir gün boş geç- memekte,"Türkiye'yi elinde tutan vurguncu takımı silahlı ve jop- lu ordularına üniversiteleri bastırmakta,agadan kırbaç yiyen köylünün üzerine saldırmakta ve patrondan emeğinin karşılığını istiyen işçiyi vurdurmakta.

Yine o vurguncu takımı ken- dilerine karşı olan kuruluşların faaliyetlerini kısıtlamak için meclise yeni kanun tekliflerini getirmekte ve halktan yana olan bütün gelişmeleri yok etme plan ları hazırlamaktadır.

Yine o vurguncu takımı kendi adamlarını solcu kuruluşların içine sokarak bunları ele geçir meye ya da parçalamaya çalışmak ta ve bu uğurda gerekeni yapmak tadır.Yurt içinde MDD'cilerin işçi sınıfının tek siyasi örgü- tü TIP'e karşı yaptıkları saldı rının altında işte bu yatmakta- dır.Bu konuda sosyalist devrim- ci arkadaşlarımıza çok önemli görev düşmektedir.Bu görevin ön

de geleni, yıkıcılara ve işçi düşmanlarına zerrece taviz ver- meden mücadeleye devam edilmesi dir.

Yine o vurguncu takımı yurt içindeki bu örgütleri parçalama ya da ele geçirme faaliyetine Almanya'da da devam etmeye baş- lamıştır.Almanya Türk Öğrenci Federasyonu na bağlı Münih ve Köln Öğrenci dernekleri bundan 15 gün önce yayınladıkları bil- dirilerde A.T.T.F'ye saldırmakta- lar ve "ATTF gibi seviyesini bel li etmiş bir kuruluşla ATÖF na- sıl işbirliği yapabiliyor ve alt kuruluşlarına salık verebiliyor?" diye şimdiki ATÖF yöneticilerine sormaktalar.

Şimdi biz,gerçekten seviye- sizin kim olduğunu bu zavallı- lara hatırlatalım:Türkiye'yi bu hale getirenler,bizi çoluk çocu ğumuzdan ayırarak yabancı ülke- lere göç ettirip el açtıranlar, bizi hor görüp seviyetsizlikle suçlayanlar,vurguncular,soygun- cular,bu düzenin ayakta durması için gayret sarf edenler,ülkemi- zin yeraltı ve yerüstü kaynakla rını,kendi menfaatleri için ya- bancılara peşeş çekenler ve tüm emek sömürücüleri.ATTF' kula kul olmaya yeter,işçinin ve köy lünün horlanıp ezilmesine yeter, soyguna ve vurguna dur ve tek kelimeyle işçi ve köylünün sos- yalist iktidarına evet der.

Tekrar diyoruz,EMEĞİ SİNİFİNİN SOSYALİST İKTİDARINI KURUNCAYA KADAR MÜCADELEMİZ DEVAM EDECEK- TİR.

SOSYALİST DEVRİMCİ ARKADAŞ, ATÖF'ün yaptığı ulusal gençlik kongresine ve genel kuruluna katıl ve gerçekleri orada söyle İşçi düşmanlarına sahayı boş bırakma.ATTF bunu senden önemle istemektedir.Bunların her ikisinde de ATTF katılacaktır. ULUSAL GENÇLİK KONGRESİNDE BULUŞALIM."

AVRUPA TÜRK TOPLUMCULAR FEDERASYONUNUN

YENİ ADRESİ

ATTF

4047 DORMAGEN-HACEKNBROICH

WIED STR.16

İŞÇİ ARKADAŞ ! BU GAZETE SENİNDİR, OKU ve ARKADAŞINA OKUT !

Avrupa Güvenliği

TÜM İLERİCİ, DEMOKRATİK ve SOSYALİST GÜÇLERE DUYURU

başı say.1 de

bir barış ve güvenlik sağlanamadı. Hindicininde, Yakındoguda Amerikan emperyalistlerinin tutuşturdukları harb yangınları bunu açıkça gösteriyor.

Avrupadaki ilerici çevreler Amerikan emperyalizminin bu maceracı politikasına Avrupanın da alet edilmesine kaesi çıkmaktadırlar. Hatta Amerikanın bu akıl dışı saldırı politikası Avrupadaki tutuculuğu ile tanınmış devlet adamlarını bile endişeye düşürmekte, Avrupadaki kapitalist ülkeler Amerikanın bu harp politikasından sıyrılmanın yollarını aramaktadırlar.

Bu gelişmeler, dünyanın en büyük iki askeri paktının çatışma yeri olan Avrupadaki ilerici çevrelere dünya barışının korunması için önemli görevler yüklemektedir. Avrupada barış ve güvenliğin korunması bütün insanlığın hayati bir meselesi haline gelmiştir.

İşte Avrupada barış ve güvenliğin korunması için Avrupanın çeşitli ülkelerinde tanınmış bilim ve fikir adamları, sanatkarlar, yazarlar, dürüst politikacılar, ilerici din adamları, sendika ve işçi hareketi liderleri bir araya gelerek "Avrupa barış komitele ri kurmakta ve kendi halklarına Avrupada barış ve güven-

liğin korunmasının önemini izah etmektedirler.

Bu komiteler ilerde Avrupanın bir şehrinde Helsinki, Ştokholm veya Viyanada toplanarak "Avrupa halkları kongresini" meydana getirecek, Avru-

pada barış ve güvenliğin korunması için yapılacak çalışmaları görüşeceklerdir. Bu kongrede üzerinde konuşulması düşünülen konular şunlardır:

- 1-Avrupada barış ve güvenliğin devamlı bir şekilde sağlanması
- 2-Avrupada kuvvete baş vurulmaması,
- 3-Avrupadaki sınırların değişmezliği,
- 4-NATO ve VARŞOVA paktlarının kaldırılması,
- 5-Kollektif güvenlik sisteminin kurulması,
- 6-Atom, mikrop, kimyevi silahların yasaklanması veya kontrol altına alınması,
- 7-Genel silâhsızlanma.

Avrupa halkları kongresinin ilk hedefi, Avrupadaki hükümet liderlerinin Avrupada barış ve güvenliği sorunlarını görüşmek üzere bir toplantıyı yapmaya zorlamaktadır. Her komite kendi ülkesindeki hükümetin bu toplantıya katılmasını sağlamak için çalışacaktır.

Bugün Türkiye NATO askeri paktının, Avrupa konseyinin bir üyesi olarak ve Avrupa devlet-

leriyle imzaladığı anlaşmalarla Avrupanın bir parçası haline gelmiştir. Avrupanın diğer ülkelerindeki her gelişme Türkiye yide etkilemekte ve Türkiye bunlara bilfiil katılmaktadır. NATO saldırganlık paktının en mükemmel silahları Avrupaya yığınak edilmiş, çıkacak bir harp halinde Türkiye istesin istemesin kendisini bunun için de bulacaktır. Avrupada harbin önlenmesinde ve barışın korunmasında Türkiyenin, Türk halkının ve siz Türk ilerici demokratlarının büyük katkısı olabilir ve olmalıdır da.

Türkiyedeki ilerici ve demokratik güçler elbette Avruadaki bu önemli barış ve güvenlik hareketinin dışında kalmazlar. Biz Avrupadaki Türk öğrenci ve işçileri, Avrupada barış ve güvenliğin korunması için Avrupa ilerici ve demokratik güçlerinin uğraşlarını

sizlere, siz Türk ilerici bilim ve fikir adamlarına, sanatkarlarına, yazarlarına, politikacılarına, sendika liderlerine, dürüst din adamlarına duyurmayı bir görev bildik. Sizleri, Türkiyede bir barış komitesi kurarak hal kımızı Avrupada toplanacak olan barış kongresinde temsil etmenizi bekliyoruz. Bu, Türk halkının dünya barışına büyük bir katkısı olacaktır..

türkiyede işçi ve sosyalist hareketleri

1908 Jön Türkler devrimi ve işçi hareketi

DEVAMI VAR

Türkiyede işçi ve grev hareketleri, 1908 yılında Genç Türkler tarafından yapılan burjuva devriminden sonra hızlı bir gelişme yoluna girdi. 1908 yılında Genç Türkler devrimini yapan türk aydınları ve subaylar, Avrupada gerçekleştirilmiş olan burjuva devrimlerinin ve 1905-1907 deki Birinci Rus Devrim hareketinin dünyaya yaydıkları fikirlerin tesiri altındaydılar. Onlara göre, padişahın mutlak haklarını kanun-u esasi (anayasa) ile daraltmak, Parlamento rejimi kurmak, Avrupadakilere benzer bazı reformlar yapmak suretiyle Osmanlı imparatorluğu çökmekten kurtulacak ve modern bir devlet haline gelecekti.

Bazı türk aydınları, 1865 yılında İstanbulda gizli olarak „Yeni Osmanlılar Cemiyeti“ni kurdular. Batıda bunlara „Jön Türkler“ (Genç Türkler) adı verildi. İlk hedefleri, meşrutiyet rejimi kurmaktı. Jön Türklerin mücadele esasında 1876 yılında Birinci Meşrutiyet ilân edildi. Kabul edilen Kanun-i Esasi, padişahın haklarını bir dereceye kadar kısıtlıyordu. Fakat, o zamanki padişah Abdülhamit, bu Anayasayı derhal hükümsüz bıraktı, Parlamento dağıttı ve 33 yıl sürecek olan kanlı mutlakiyet rejimine, istibadına başladı. Jön Türkler, yeniden mücadele ettiler. 1889 yılında, İstanbulda „İttihat ve Terakki“ (Birleşme ve İlerleme) adı altında gizli bir siyasi komite kurdular. Bu komite, zamanla büyüdü, nihayet 1908 yılında Batıda „Jön Türkler burjuva devrimi“ adıyla tanınan devrimi yaparak İkinci Meşrutiyet ilân etti. Gerçekte bu hareket, bilimsel anlamıyla bir devrim değildi. Yeni türemeye başlamış olan genç türk burjuvazisinin, zamanında feodallerin sınıfı ve iktisadi menfaatlerini korumak için yapılmıştı. Hareketin başında bulunan subaylar ve aydınlar, feodal sınıfın çocuklarıydı, bu sınıfa sıkı bağlarla bağlıydı. Çoğu, büyük çiftlik sahibiydi. Maksatları Anayasalı bir parlamenter rejim kurup bazı reformlar yapmak suretiyle Osmanlı imparatorluğunu parçalamaktan kurtarmak, bir bütün halinde korumaktı. Bundan dolayı 1908 hareketi, köklü bir burjuva devrimi halini alamadı, derinleşemedi.

Jön Türkler, 1876 Kanun-i esasisini (anayasayı) olduğu gibi yürürlüğe koydular. Parlamento açıldı, padişahın hakları sınırlandırıldı. Jön Türkler, meclseti padişahla birlikte idare etmeye başladılar. Fakat gitgide devlet idaresinde kendi hâkimiyetlerini kuvvettlendirdiler. Padişahın mutlakiyeti, diktatorası yerine, „İttihat ve Terakki“ partisinin diktatorasını geçirdiler. Böylece, rejimi demokratikleştirme meselesi çözümlenmeden kaldı. Köklü iktisadi ve sosyal reformlar yapılmadı. Feodal sisteme hemen hemen dokunulmadı. İşlerin toprakların yüzde 65 buçuğu yine feodallerin elinde kaldı. Halbuki bunlar, bütün halkın ancak yüzde beşini teşkil ediyordu. Feodal ilişkilerin olduğu gibi bırakılması yüzünden memleketin iktisadi gelişmesi köstekleniyor, köy iktisadiyatında üretim kuvvetleri pek ağır geliyordu.

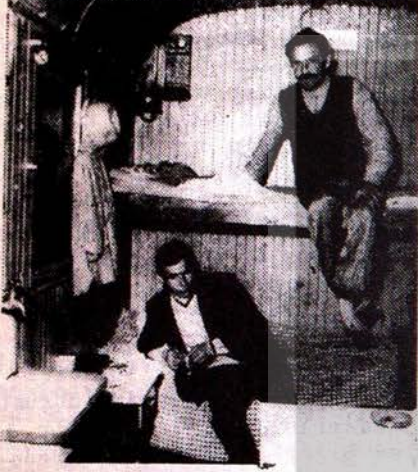
İkinci Meşrutiyet hareketi, Osmanlı ülkelerinde milli meseleyi de çözümlemedi. Osmanlı imparatorluğu içindeki türk olmayan halklara milli baskıdan kurtarılacakları vaadedilmişti. Bu vaat, kâğıt üstünde kaldı. Halbuki imparatorluk içindeki halklar, milli kurtuluş ve bağımsızlık istiyorlardı. Milli meselelerin çözümlenmemesi, Balkan Harbine yol açtı. Osmanlı devleti yenildi ve arazi kaybına uğradı. Demek oluyor ki, Jön Türklerin, milli meseleyi bazı aldatici reformlarla çözümlenmeye kalkışmaları, böylece Osmanlı imparatorluğunu bir bütün halinde muhafaza etmeye çalışmaları bir fayda vermedi, devleti, parçalanmaya devam etmekten kurtaramadı.

1908 meşrutiyet hareketi, yabancı devletlerin, memleketin içişlerine karışmalarına da son veremedi.

Kısacası, Jön Türkler hareketi, Osmanlı toplumundaki siyasi, iktisadi ve sosyal hayatın hiçbir alanında derinlere inemedi, gerçek bir devrim halini alamadı. Vladimir İliç Lenin, 1908 Jön Türkler hareketi hakkında yazdığı makalelerinden birinde, bunun bir halk devrimi olmadığını, çünkü halkın, belirli iktisadi ve siyasi isteklerle bu harekete aktif olarak katılmadığını söyler!

AVRUPADA Köle

Demirel'in anayasadışı düzenini yarattığı ve günbegün daha dayanılmaz hale gelen işsizlik sebebiyle, emekçi kitleleri her ne pahasına olursa olsun, yurdu muzdan adeta kaçarcasına, bir lokma ekmek temin edebilmek amacıyla dış ülkelere göç etmektedirler. İş ve işçi bulma kurumları önünde 100.000 lerce vatan dışarı çıkmak için beklerken, uzun süre beklemeye dayanmayanlar ise turist olarak solu-

ğu dış ülkelerde almaktadırlar. Bu vatandaşlarımızın bir çoğu gittikleri ülkelerin sınırlarında insanlık dışı muamele görenek kogulmakta, bir kısmı da sınırların askerlerinin kurşunlarına hedef olmaktadır, ellerinde "Avrupa Konseyi Üyesi" Türkiye'nin pasaportu olmasına rağmen.. Sınır çitlerinin aralıklarından sızabilmeyi başarabilenlerin durumları daha da kötüdür. Geçtiğimiz günlerde Batı-Almanya'nın Wetzlar şehrinde Türk işçilerinin başına gelenler alman basınında geniş yer aldı. Turist pasaportuyla almanya girmeyi başarabilen bir türk grubu bir inşaat firmasında kaçak olarak çalıştırılmışlar, bu na karşılık kendilerinden adam başına 1000,-er DM.alınmıştır. Tamamen köleci anlayışıyla günde 9-14 saat çalıştırılan işçiler az ücret almaktalar ve 6 kişilik odalara yüksek kira ödemektedirler. Her türlü sosyal haktan mahrum olan işçilerin durumuna sendika el koymuştur.

izine Gidenler için

İzin mevsiminin yaklaştığı bu günlerde, iznini memleketinde geçirmeye hazırlanan işçi dostlarımızın, bu süre içinde hastalandıklarında nasıl hareket edecekleri konusunda, hastalık sigortasında yapılan bazı değişiklikleri açıklamakta fayda görüyoruz.

● Bildiri mecburiyeti
Memleketinde izinli bulunduğu sırada hastalanan işçi, hastalığının başladığı tarihten itibaren 3 gün içinde, hastalığını ve tahminen ne kadar süreceğini bildiren doktor raporunu iş verene göndermelidir. Hastalık tahmin edilen süreyi aşıyorsa, doktordan alınacak ikinci bir raporun yine aynı şekilde gönderilmesi zorunludur.

- postada geçen zaman göz önüne alınır. -

● A O K' ya bildiri
Hastalık bildirisini aynı şekilde - iş verene olduğu gibi - işçi tarafından Almanyada bağlı bulunduğu hastalık kasasına (AOK) da yapılmalıdır. Yine, hastalığın tahmin edilen süreyi aştığı takdirde, durumun hastalık kasasına yazılı olarak bildirilmelidir. İşçi, hastalığının sonunda, Almanyaya döndüğünde, bağlı bulunduğu hastalık kasasına giderek veya yazılı olarak, gelişini bildirmek zorundadır. Sosyal sigorta anlaşmalarının kapsamına girmeyen veya sigorta teşkilatı olmayan bölgelerde

meydana gelecek hastalıklarda gerekli masraflar önce işçi tarafından karşılanır. Sonradan bu masraflar, makbuz gösterilmek şartıyla, hastalık kasasının terpit ettiği miktarlara göre işçiye geri ödemir.

Bilindiği gibi, izin sırasında meydana gelen hastalıklarda, hastalık süresi izine sayılmamaktadır. Bu süre içinde yarıda kalan izin hakkı baki kaldığı halde, işçi bunu hastalığının sonuna ilave ederek iznini kendiliğinden uzatamaz. Bu hallerde, durum işverenle anlaşıldıktan sonra izin uzatılabilir. Eğer bu mümkün değilse, işçi, hastalığı sonunda, çalıştığı yere geri dönmelidir. İzine gitmeden önce, her halde, hastalık kasasına

gidilerek, Türkiye için geçerli hasta kağıdı ve hastalık hallerinde nasıl hareket edileceğine dair izahnameler alınmalıdır. Bu konularda daha geniş bilgi, sendikalar birliği danışma bürosundan da alınabilir.

Bu konuyla ilgili bir nokta da ücretsiz izinlerdir. Yıllık izine ek olarak alınan izinler 15 günü geçtiği takdirde, işçinin, izine gitmeden önce kendini bu süre için hastalık kasasında serbest olarak sigorta ettirmesi gerektir. Aksi halde ücretsiz izni sırasında hastalandığında, hastalık sigortasının yaptığı ödemelere hak iddia edemez.

Yeni Pasaport 1500 Lira Oldu

YENİ VERGİ KANUNUNA GÖRE:

AİLESİNİ veya ÇOCUĞUNU TÜRKİYEDEN GETİRTMEK İSTİYENLER ÇIKARTACAĞI YENİ PASAPORT İÇİN 1500 LIRA AYRICA PASAPORT VERGİSİ ÖDEYECEKTİR.

Demirel hükümetinin koyduğu en son vergilerle Yurt dışına çıkmak isteyen pasaport alırken 3 aylık pasaport için 500 lira ve bir sene den fazla pasaport içinde 1500 lira vergi ödeyecektir. Normal olarak Türkişçilerine Almanyaya giderken 2 senelik pasaport verildiğinden işçiler bir de 1500 lira pasaport vergisi ve-

recektir. Türkiyeden yakınlarını (ailesini ve çocuklarını) getirtmek isteyen de yeni pasaport çıkarttığı takdirde bu vergiyi ödeyecektir. Her defasında alın teri dökerek kazandığımız paraya göz diken hükümet şunu bilsin ki Türk işçisi bu harçlar kaldırılınca ve emekçi düzeni kuruluncaya kadar mücadele edecektir.

Türkiye'de KURTULUŞ onbeş günlük işçi gazetesi-sayı 9
Sahibi: A.T.T.F. Sorumlusu: Metin Gür
Yazışma adresi: Türkiye'de Kurtuluş-TTO, 1 Berlin 21, Bandel str 1
Fiatı: 60 kuruş - 20 Pfennig- Yıllık Abone 20 T.L.-6 DM
Baskı: Verlag-Druck West-Berlin, 1 Berlin 31, Pfalzburger str.